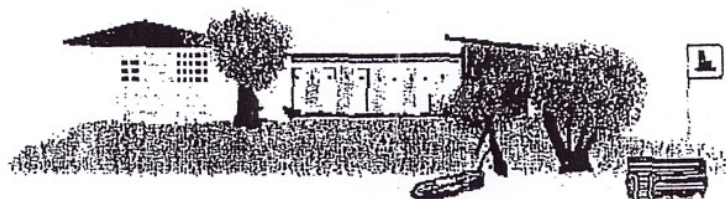


Občanské sdružení pro obnovu provozu Senohrabské plovárny a zachování přívozu

ŘÍČNÍ LÁZNĚ POD HLÁSKOU.



SENOHRABSKÁ PLOVÁRNA L. P. 2013



ARCHAIA

Povodně a krásné léto i podzim

Když v roce 1997 vznikalo Občanské sdružení pro obnovu provozu Senohrabské plovárny a zachování přívozu, nacházely se říční lázně v dezolátním stavu a jejich další existence byla ohrožena. Nadšení několika lidí strhlo další a dnes rekapitulujeme již sedmnáctou sezónu, kterou naše sdružení na soutoku Sázavy s Mnichovkou fakticky realizovalo.

V uplynulém roce nás bohužel opět trochu zlobilo počasí (zvláště na jaře) a bohužel došlo k částečné devastaci převoznického domečku, který se přes vánoční a novoroční svátky stal cílem nájezdu zlodějů. Nenechavci rozbili jednu skleněnou tabulku a následně vylomili panty na jednom okně. Tímto způsobem se dostali dovnitř a odcizili několik drobností, včetně oblečení. Zdaleka nejhorší však byla spoušť, kterou jsme po nich našli. Přestože v domečku přebývali pouze několik dní, zanechali nám uvnitř neuvěřitelný nepořádek, včetně výkalů v plastových nádobách. Hned z počátku roku nás čekal rozsáhlý úklid, sčítání škod a především zajištění domečku proti případnému dalšímu vniknutí. Okno bylo zaskleno a na okenice bylo přimontováno zajištění otočných obrtlíků.

Loď byla spuštěna na vodu již 13. dubna a přívoz začal o víkendech pravidelně fungovat. Od června se jezdilo každodenně až do konce září a loď byla z vody vytažena až na státní svátek 28. října 2013. Opět se pravidelně střídaly dvě převoznické party, tedy Vladimír „Mates“ Matoušek a Pepa s Věrkou Hoffelnerovými, kterým občas vypomáhal a postupně se v převoznickém řemesle zaučoval Vojtěch Kašpar.

A jak to bylo letos počasím? Na jaro bychom nejraději zapomněli, jelikož deštivý květen a červen na plovárnu přilákal minimálně osob a především se přes nás přehnaly dvě mohutné povodňové vlny, přičemž především ta první měla pro areál říčních lázní zcela fatální následky. Do výše 30 cm byl zatopen interiér převoznického domu, utopily se dvě auta, utrhla se lávka přes Mnichovku, povalen byl plot okolo plovárny a s nasazením vlastního života nám Mates s Ivetou Klábovou zachránili v poslední chvíli převoznickou pramici. Povodním se budeme věnovat ještě později a podrobněji, ale odstranění jejich následků ovlivnilo celou první polovinu sezóny. Sluníčko a krásné počasí vysvitlo až na počátku července, ale o to bylo v následujících dvou měsících krásněji. Červenec i srpen se skutečně mimořádně vydařily a oba měsíce byly náplastí na uplakané jaro. Slunce doslova pražilo, plovárna hučela jak včelí úl a na déšť, kromě několika drobných deštíků, jsme téměř zapomněli. Výjimku představovala jedna skutečně mimořádná bouře, která řádila v okolí, ale přímo plovárny se téměř nedotkla. Na počátku září se nám počasí trochu pokazilo, ale následoval pak krásný a slunečný podzim bez větších dešťů. Zkrátka babí léto jak má být až do konce října.

Po celou dobu taktéž fungovala blízká osvěžovna Baštírna, která pod vedením Martina a Erika Slabých prošla výrazným zútulněním (zastřešení a nové schody nástupu k okénku), přičemž sortiment zůstal stále na standardní

úrovni. Bohužel nás všechny nadále trápila nekvalitně provedená stavba sociálního zařízení, které kromě postupné únavy materiálu vykazuje hrubé závady při likvidaci a odvodu fekálií. Výsledkem byla nutnost pravidelného odvážení exkrementů těžkým fekálním vozem přes plochu plovárny (téměř každých deset dnů), což se pochopitelně podepsalo na zdejším travním pažitě.

Jak dále s říčními lázněmi

Přes nešťastný začátek sezóny se nám počasí umoudřilo a návštěvnost v průběhu července, srpna, ale i září a října byla ucházející. Nepochybně je však možno poskytované služby a zázemí i nadále zlepšovat, přičemž zásadním počinem uplynulého roku bylo pořízení nového pontonu z plastových plováků, který zajistil obecní úřad ve spolupráci se společností Roka Plus s.r.o. a Karlem Kalendou. Již v uplynulém roce 2012 obecní zastupitelstvo alespoň částečně rozptýlilo naše obavy kolem působení našeho občanského sdružení na plovárně a sice s námi neuzavřelo novou nájemní smlouvu, alespoň nám však byla formou dodatku prodloužena smlouva stávající do září roku 2015. Máme tedy jistotu, že budeme moci v naší tradiční činnosti provozu říčních lázní a přívozu pokračovat i v nadcházející naší osmnácté sezóně v roce 2014.

Přes toto konstatování se budeme nadále snažit přesvědčit zastupitelstvo obce, že naše snaha o výhledové uzavření dlouhodobější smlouvy na pronájem říčních lázní nepolevuje. V takovém případě by bylo možno do svěřeného majetku pochopitelně investovat větší množství finančních prostředků a to především do mobiliáře plovárny a postupných oprav či rekonstrukcí. V neposlední řadě bychom mohli začít shánět prostředky formou různých dotačních titulů (grantů), na které bez delší nájemní smlouvy nepochybně nedosáhneme.

Formou dotace sice byl v roce 2010 na plovárně realizován projekt „Vodáckého tábořiště se sociálním zázemím Baštírna“, financovaný z Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Čechy (smlouva o poskytnutí dotace č. S/0032/RRSC/2010), ale jak jsme výše uvedli, kvalita jeho realizace a úrava materiálu si v dohledné době vynutí jeho nákladnou revitalizaci. Vedle výhledové rekonstrukce či částečné dostavby zaniklého mobiliáře plovárny, na níž je potřeba pracovat (shánět materiál, připravit projekt, jednat se zainteresovanými orgány státní správy), je nutno věnovat pozornost i pravidelné sezónní údržbě a běžným každodenním činnostem. Z tohoto důvodu jsme připravili koncepční materiál našeho sdružení, který obsahuje shrnutí problematiky provozu plovárny a přívozu od přehledu pravidelných a sezónních činností, přes zajištění přívozu, péči o sociální zařízení až po výhledy a návrhy vzájemné spolupráce s obecním zastupitelstvem (tento přehled činností jsme přiložili na závěr této výroční zprávy).

Údržba a tolik potřebná postupná citlivá rekonstrukce a oprava areálu říčních lázní je v současné době důležitým tématem diskusí v našem sdružení

spojených s tímto unikátním historickým komplexem budov, který by se měl společně s dalšími historickými skvosty v okolí stát živou památkou a magnetem turistického ruchu. Vždyť lázně letos oslavily sto čtrnáct let své existence a přívoz je v provozu neuvěřitelných devadesát tři let. Profesně pestré členstvo našeho občanského sdružení je schopno zajistit nejen faktický provoz lázní či přípravu grantových žádostí, ale i projektové a realizační zajištění tolik potřebných úprav areálu a jejich projednání s příslušnými orgány státní správy. Naše sdružení také spolupracuje velmi úzce s občanským sdružením na záchranu hradu Zlenice a podílí se také na prezentaci tohoto unikátního objektu. Vzájemná spolupráce obou sdružení je pro obec bezpochyby mimořádným přínosem a velkým pozitivem.

Jelikož je nadále naším cílem dlouhodobý rozvoj říčních lázní v delším časovém horizontu, budeme se snažit získat areál do dlouhodobějšího pronájmu. Naši členové a příznivci mají ke zdejšímu areálu skutečně velmi vřelý vztah a plně si uvědomují unikátnost a neopakovatelnost zdejšího historického komplexu, který bezesporu patří mezi nejvýznamnější památky Posázaví. Právě naše občanské sdružení tuto unikátní památku před více než šestnácti lety zachránilo před totální devastací a zánikem. V neposlední řadě stále není možno vyloučit možnost, že se kouzelné místo na soutoku Sázavy a Mnichovky může v dohledné době stát předmětem krátkodobého lukrativního zájmu.

Co nového na plovárně

Uplynulý rok byl opět standardním rokem, v jehož průběhu nedošlo k zásadnější proměně okolí senohrabské plovárny. Ta získala svou novou podobu především v průběhu roku 2010, kdy proběhla již zmiňovaná výstavba sociálního zařízení, čističky a přípojek inženýrských sítí. Nový nájemci na Baštírně (od května 2012) v průběhu roku částečně zvelebili okolí tohoto pohostinského zařízení. Především byly postaveny nové schody k prodejnímu okénku a jeho zastřešení. Vlastní areál plovárny byl těžce postižen jarními povodněmi a v tomto období se činnosti sdružení téměř výhradně zaměřily na obnovu a opravu poničených částí plovárny, likvidaci škod či odvezení povodněmi zničeného materiálu. V následujících měsících již lázně nedoznaly výraznějších změn a naše aktivity směřovaly k pravidelné údržbě a drobným opravám či úpravám. Zdejší aktivity zajišťovali především členové a příznivci Občanského sdružení pro obnovu senohrabské plovárny a zachování přívozu za podpory členů společnosti Archaia a často v rámci pravidelných jarních a podzimních brigád i náhodných kolemjdoucích či našich příznivců. Pravidelné sekání trávy, přibližně každých deset dnů, již bylo výhradně prováděno traktůrkem, který byl zakoupen společnými finančními prostředky obce a našeho sdružení v minulém roce. Kromě pravidelného sekání trávy a údržby plovárenského mobiliáře bylo nutno průběžně uklízet sociální zařízení a doplňovat ho hygienickými prostředky.

Z letošních činností

Pravidelné plovárenské činnosti v průběhu roku zajišťuje členstvo společně s přáteli a příznivci našeho sdružení především v rámci pravidelných jarních a podzimních brigád či v průběhu letních měsíců, kdy do areálu lázní pravidelně přijíždějí naši přátelé ze společnosti Archaia, aby zde nejen strávili dovolenou, ale přiložili i ruku k dílu.

S prvními nesmělými paprsky jarního slunce byla **v sobotu 13. dubna** spuštěna na vodu převoznická pramice. Tímto aktem byla symbolicky **zahájena další (již sedmnáctá) sezóna** zajišťovaná členy Občanského sdružení pro obnovu provozu Senohrabské plovárny a zachování přívozu. Přívoz mezi Senohrabskou plovárnou a Zlenicemi fungoval, pokud nebyl narušen povodňovými stavy Sázavy na konci května a v první polovině června, o sobotách a nedělích. V průběhu druhé poloviny června, v červenci, srpnu i září se převáželo každodenně a v říjnu opět pouze o víkendech. Vedle spuštění lodě na vodu a zajištění nájezdu na zlenické straně byla letošní **první jarní brigáda** spojena především s úklidem plovárny (úklid krtinců, hrabání listí a napadaných větví na celé ploše plovárny; první jarní sekání trávy proběhlo v následujícím týdnu 16. dubna 2013). Jako každoročně byl do řady stromků podél přístupové cesty k plovárně zasazen vánoční strom, který zakoupili členové společnosti Archaia na svoji vánoční besídku v loňském roce (již osmý). Následné opékání buřtů a popíjení chutných viktualií bylo spojeno s plánováním nové sezóny a činností z toho vyplývajících. Nezapomněli jsme ani na našeho přítele a kamaráda, velkého milovníka zdejšího okolí, Tomáše Durdíka, který nás zcela náhle v září loňského roku opustil a jemuž jsme zapálili na zlenickém hradě svíčku u pomníčku, který mu na hradě zřídilo občanské sdružení Klub přátel hradu Zlenice. Přímou na hradě jsme se setkali se členy tohoto sdružení a naplánovali další společné aktivity na léto a podzim letošního roku.

V neposlední řadě jsme se na jaře na našich webových stránkách obrátili na potencionální dárce s žádostí a prosbou o jakýkoli finanční příspěvek či dar na naši činnost. K tomuto kroku jsme byli vedeni skutečností, že v loňském roce dosloužily železné plováky, které nesly koupací ponton. Výroba nových plováků byla bohužel zcela nad finanční možnosti našeho sdružení a hrozilo, že letošní sezóna bude bez možnosti bezpečného a snadného přístupu do vody.

Druhá jarní brigáda proběhla **v sobotu 12. května**. Věnovali jsme se především jarnímu úklidu, plovárna byla zbavena napadaných větví, listí, sesbírány byly různé odpadky a všechny větší i menší kameny, které mohly ohrozit novou sekačku. Celá plovárna byla podruhé posekána traktůrkem. Následující **třetí jarní brigáda** proběhla **v sobotu 25. května**, kdy pokračoval jarní úklid a opět jsme celou plovárnu posekali. Plovárna byla připravena na novou sezónu, ale místo prvních návštěvníků dorazily deště a následující **katastrofální povodně**.

Nepřízeň počasí do zdejších říčních lázní nepřilákala v průběhu května příliš mnoho návštěvníků a vytrvalé deště nám naopak přinesly atak dvou mohutných povodňových vln, které zanechaly na plovárně hmatatelné a mazlavé stopy. K prvnímu a dramatickému vzednutí hladiny Sázavy i potoka Mnichovky došlo v průběhu víkendu na počátku června, kdy Sázava na prvním měřeném úseku pod senohrabskou plovárnou v Nespekách kulminovala **v pondělí 3. června** okolo páté a šesté hodiny ranní na vodním stavu 544 cm a průtoku 509 m³/s. Pro srovnání nejmohutnější novodobá povodeň v roce 2006 na tomtéž měřicím místě dosahovala maximálního vodního stavu 563 cm a průtoku 558 m³/s (30. 3. 2006). Podle výšky hladin tedy byla letošní povodeň menší, ale škody na plovárně byly skoro stejné. V převoznickém domečku bylo 30 cm vody, celá spodní loučka zaplavena a zanesena bahnem, vyvrácené lavičky, stržená lávka přes Mnichovku, povalený plot okolo plovárny a podmáčený terén s všudypřítomným jemným blátíčkem. Převoznickou loď zachránil Vladimír “Mates“ Matoušek s Ivetou Klábovou na poslední chvíli s nasazením vlastního života. Josef s Věrkou Hoffelnerovou přišli o zatopené auto, které nestihli odvézt včas z parkoviště za Mnichovkou. Ta se totiž dramaticky zvedla během několika minut a stala se zcela nepřekročitelnou. Sílu povodňové vlny dokládá nános desítek kubíků písku do prostoru zákrutu i ústí Mnichovky do Sázavy a vlastní koryto se v místě stržené lávky rozšířilo o cca 4 m.

Jen voda opadla, byl zahájen úklid. Na plovárně jsme se sešli hned **v sobotu 8. června** na neplánované **čtvrté jarní brigádě**, která byla bezezbytku věnována úklidu plovárny po povodni. Celý zatopený převoznický domeček bylo nutno vyklidit, vše umýt, dezinfikovat, spoustu věcí vysušit, ale také vyhodit. Odstraněny byly nejhorší nánosy bláta v okolí domečku. Podobným aktivitám byla věnována i další, **pátá jarní brigáda**, která proběhla hned následující týden **15. června**, kdy pokračoval úklid celé plovárny

Když se začala příroda z vodní lázně částečně vzpamatovávat, přišla druhá rána. **26. června** přišla **druhá povodňová vlna**, tentokrát výrazně nižší (Sázava v Nespekách kulminovala lehce přes 200 cm), ale umocněná dalším drtivým útokem Mnichovky, která se během okamžiku zvedla o celých sto centimetrů. Již částečně opravená lávka byla opět stržena, vyčištěný a vybagrovaný brod opět zanesen. To vše bylo ještě umocněno řáděním tornáda, vichru a krup v noci ze středy na čtvrtek (z **3. na 4. července**), kdy došlo k dalším škodám především na okolních stromech (zlomené větve, vyvrácené stromy v okolí apod.).

Přes živelné pohromy byla plovárna na počátku července připravena přivítat své návštěvníky. Díky úsilí členů zdejšího plovárenského sdružení a mnoha dalších příznivců tohoto krásného místa se škody podařilo odstranit, spodní loučka se zazelenala a byla čerstvě posekána. Restaurace Na Baštírně s vypětím všech sil personálu fungovala ke spokojenosti hostů a zásobování

probíhalo prakticky jako ve vysokohorském prostředí (tedy vše na zádech). Přívoz i přes mimořádně vysokou vodu nadále jezdil každodenně.

Pozitivní zprávou bylo nepochybně **spuštění nového koupacího pontonu** na vodu. Ta sice ještě vzhledem ke kalné, chladné a poměrně vysoké i prudké vodě na počátku července ke koupeli nesváděla, ale plovárna tím byla na hlavní sezónu připravena. Starý ponton nám v loňském roce dosloužil a na nový bohužel chyběly finanční prostředky. Díky osobní iniciativě pana starosty se podařilo nechat vyrobit na míru novou konstrukci pontonu, která byla **4. července** umístěna na obvyklé místo na řece před Baštírnou. Kromě velkých díků směřovaných k senohrabskému zastupitelstvu a především panu starostovi, patří velký díky sympatickým a šikovným pracovníkům společnosti ROKA PLUS s.r.o. (zakázková kovovýroba a zámečnictví) z Mirošovic v čele s panem Karlem Kalendou, kteří celou konstrukci navrhli, na míru vyrobili, přivezli a profesionálně uložili na místo určení. Velké díky patří také těm, kteří nám s odklizením nepořádku po povodních či vlastní instalací koupacího pontonu pomáhali.

Postupně se nám zlepšovalo počasí a úderem počátku prázdnin udeřila krásná letní tropická vedra. V polovině července (**13. července**) jsme na plovárně důstojně oslavili kulaté **narozeniny převozníka Matese** a v druhé polovině července již na plovárnu opět **dorazili naši přátelé ze společnosti Archaia**, kteří zde již jako každoročně strávili dva týdny krásné a sluncem zalité dovolené. Vedle užívání tropických veder a krásných dnů bez dešťových kapek se podařilo v průběhu jejich pobytu **od 19. července do 4. srpna** na plovárně vykonat i několik bohubých a potřebných aktivit. Jako každý rok byla zametena střecha převlékacích kabin a kompletně vyčištěn prostor pod jejich roštem od naplaveného bahna a zafoukaného listí. Vzhledem k únavě materiálu bylo nutno vyměnit několik trámů, podpírajících ochoz před kabinami číslo 1 až 13 a následně bylo vyměněno několik proslápnutých či nalomených prken ochozu. Z bezpečnostních důvodů muselo být vyměněno také několik prken na novém koupacím vorku. Po vysoké vodě a povodních Sázava klesla až na své minimum a již na konci července bylo obtížné převážet pramicí větší množství osob, aniž bychom lodí drhli o dno. Z tohoto důvodu jsme museli před zlenickým nájezdem proházet v písčitém nánosů průplav a pozornost musela být věnována i kamennému jezu, který rozvalila jarní povodeň. Všechny větší kameny musely být vyloveny a znovu naskládány do konstrukce hráze, abychom docílili mírného vzednutí hladiny. Přesto jsme sváděli boj s nízkým stavem vody na konci července i v průběhu celého srpna. Podstatnou činností na přelomu července a srpna byla oprava plotu okolo plovárny. V místě přístupové cesty od Mnichovky k Baštírně postupně uhnulo několik stojek plotu, plot podél cyklostezky po břehu Mnichovky byl smeten lávkou utrženou velkou vodou. Je na místě poděkovat panu Svaškovi, který nám opět vyznačil stromy u chaty Huberta, které jsme mohli využít k výrobě nových stojek plotu. Po jejich úpravě (odkornění, impregnace, zaostření) byly stojky využity k opravě plotů na obou

poškozených úsecích. Průběžně pochopitelně probíhala údržba zdejší zeleně, keřů i sekání trávy.

Následně uspořádalo Občanské sdružení pro obnovu senohrabské plovárny a zachování přívozu mezinárodní **turnaj v table-tenise Hláska Cup**, který se uskutečnil **10. srpna** na čerstvě posečeném pažitu senohrabské občanské plovárny. Svá dřeva zkřížilo v urputném klání celkem 16 playerů, přičemž soutěžilo se opět o hodnotné ceny, které každoročně čekají na první čtyři nejlepší hráče oblíbeného turnaje. V letošním roce se uskutečnil již 12. ročník a vedle standardních účastníků z řad členů sdružení, návštěvníků plovárny, okolních chatařů či výletníků věhlas turnaje přilákal i silnou zahraniční konkurenci. Mezinárodní charakter získal turnaj již dávno, vzhledem k pravidelné účasti družiny polské, ale letos se na soupisce poprvé objevily vedle země, která je kolébkou rugby či kriketu, také exotické krajiny kolonií Jejicho Veličenstva, zastoupené žhavým sluncem ozářenou Keňou či Pákistánem. Nic na tom nemění skutečnost, že všechny tyto kombinace se snoubily s osobou nenápadného „Ejdžeje“, který nakonec celý turnaj po zásluze (a pouze „v žabkách“) vyhrál. Turnaj, hraný od prvního kola systémem playoff, nekompromisně prošel startovní pole a zůstali nám šťastní majitelé trofejí i jejich spokojení konzumenti. Následné společné opékání buřtů zakončilo další ročník této sportovní události roku. Kvalita letos předvedené hry nepochybně dokládá stále rostoucí úroveň tohoto turnaje a budeme se těšit zase za rok. Pro úplnost ještě poradí na 2. až 4. místě: 2. Karel, 3. Martin a 4. Vojta.

V uplynulém roce jsme, více než kdy jindy, velmi intenzivně spolupracovali s občanským sdružením Klub přátel hradu Zlenice. Tomuto společenství se podařilo získat významnou a nezanedbatelnou finanční dotaci ze Strategického plánu Leader, spravovaného Místní akční skupinou MAS Posázaví na projekt „1. etapy záchrany Velké věže – dominanty hradu Zlenice“. V souvislosti s realizací tohoto projektu došlo v průběhu **srpna a září** k výstavbě lešení na dominantě této hradní zříceniny, z něhož se nám naskytl krásný a nezvyklý výhled do údolí Sázavy a Mnichovky. Při realizaci projektu musel být proveden **stavebně historický průzkum a dokumentace velké věže**, kterou vzhledem ke své profesi prováděl zástupce jednatele našeho sdružení Vojtěch Kašpar. Plovárna se stala tomuto průzkumu stabilním a nezbytným zázemím.

S hradem byla spojena i další významná akce tohoto roku, kterou byla **vzpomínka na** našeho přítele, kamaráda a velkého příznivce senohrabské plovárny, **Tomáše Durdíka**, který nás zcela náhle opustil na konci září roku 2012 ve věku nedožitých šedesáti dvou let. Z iniciativy Klubu přátel hradu Zlenice vzniklo přímo na hradě nevelké a vkusné pietní místo, kde jsme **21. září** společně zavzpomínali na tohoto mimořádného člověka. Vedle členů našeho sdružení se akce zúčastnili a jejími spoluorganizátory byli právě výše zmíněný Klub přátel hradu Zlenice a Společnost přátel starožitností, jejíž starostou Tomáš Durdík dlouhá léta byl. Z tohoto setkání, jehož se zúčastnilo okolo 30 účastníků,

se pravděpodobně stane tradice. Spolupráce se sdružením Zlenice byla v závěru roku zakončena **přednáškou** zástupce jednatele našeho sdružení Vojtěcha Kašpara na sedmé besedě o Zlenicích hradě, které se uskutečnilo **23. listopadu v kongresovém centru hotelu S.E.N.** na téma působení Tomáše Durdíka na Zlenickém hradě a v jeho okolí.

Krásné podzimní počasí a sluneční paprsky letos přály i posledním významnějším akcím na senohrabské plovárně. **V sobotu 28. září** byl postupně rozebrán a z vody **vytažen nový koupací ponton** a následně **v pondělí 28. října** byl vyzvednut nájezd na zlenické straně a **vytažena převoznická loď**. Po jejím pečlivém umytí s vydatnou pomocí moderní techniky ve formě vysokotlakého „wasseršpricungu“ jsme loď uložili k zimnímu spánku. Skončila tak další sezóna, která začala uplakaným květnovým a červnovým počasím, záchranou převoznické lodi před stoupající vodou s nasazením vlastního života Matese a Ivety, krásným slunečným létem i vydařeným podzimem. Plovárna se uložila k zimnímu spánku a budeme se těšit opět na jaře, respektive v dubnu, kdy bychom jako každý rok chtěli zahájit provoz zdejšího přívozu.

Skončilo uplakané jaro a další krásné léto na senohrabské plovárně. Druhá polovina července a srpen se skutečně vydařila a na plovárně jsme si užili skutečné tropické podnebí s teplými večery a minimálním deštěm. O to více jsme si deště užili v květnu a červnu, kdy plovárnu zasáhly dvě povodňové vlny (naposledy byla plovárna takto postižena záplavami v roce 2006). Sezóna byla krásná, ale bohužel krátká (celý květen a červen nám fakticky propršel). Léto bylo skutečně idylické a uvidíme a necháme se překvapit, jak to bude příští rok.

Tato výroční zpráva byla předložena na schůzce příznivců a představitelů občanského sdružení 30. listopadu roku 2013 v restauraci „Orionka“ na pražských Vinohradech.

Přílohou této výroční zprávy je koncepční materiál našeho sdružení, který obsahuje shrnutí problematiky provozu plovárny a přívozu a byl adresován zastupitelstvu obce již v průběhu roku 2011.

Říční lázně – přehled činností:

Činnosti pravidelné:

- pravidelný úklid plochy plovárny i objektů s plovárnou souvisejících – kabiny, převoznický domek (nutné větší úklidy na jaře a v sezóně)
- odvoz odpadků
- pravidelná údržba mobiliáře, staveb, plotů, venkovní sprcha, informační panely, lávky, značení apod.
- nezbytné drobné opravy mobiliáře, staveb, plotů, venkovní sprcha, informační panely, lávky, značení (především převoznický domek a kabiny vyžadují pravidelnou péči a výhledovou rekonstrukci)
- natírání (pravidelně je nutno natírat především převoznický dům a kabiny)
- pravidelná údržba střech (kabiny, převoznický domek, sociální zařízení) od napadané vegetace, nátěry, opravy prasklin či děr (zvláště střešní krytina kabin vyžaduje pravidelné tmelení; plechová střecha převoznického domu nátěry)
- oprava a údržba funkčních okapů na převoznickém domečku (místy jsou již prodřeny a je nutné tmelení)
- sekání trávy (sekáme celý areál včetně loučky pod Baštírnou, loučky u vody i břehů)
- nutná údržba trávníků zvláště v místě stavebních aktivit (návrat trávy na místa, kde dnes neroste)
- v suchých obdobích pravidelné kropení zeleně
- vysazení keřů podél cyklostezky u Mnichovky a celková údržba zeleně v areálu plovárny
- udržitelnost hřiště, nezbytná rekonstrukce (stávající stav po odvedení nekvalitní práce je špatný) a pravidelná údržba

Činnosti sezónní:

- půjčování sportovních potřeb
- výhledové provozování příležitostného tábořiště (zajištění možnosti přespání)
- informační servis (vedle ústních informací prodej upomínkových předmětů a pohlednic, brožur či skládaček o historii plovárny a okolí – připravujeme)
- zajištění provozu plovárny (nesouvisí pouze s výběrem symbolického vstupného – spíše bychom preferovali formu příspěvků či darů na provoz), z vlastní zkušenosti jde především o dodržování slušného chování na plovárně, spočívající v diskusích a vysvětlování, aby se k sobě lidé chovali ohleduplně (nic neničit, nenechat volně pobíhat velká zvířata, rychlá jízda na kole či motorce přes plovárnu atd.)
- specifickým druhem činností souvisejících s údržbou plovárny je starost o pontony a dřevěné podlahy na koupací vorek (vedle jejich instalace na vodu a náročné vyzvednutí je nutná jejich pravidelná údržba; dřevěné podlahy je nutno cca 1x za pět let vyrobít nové)

Přívoz:

- zajištění provozu přívozu (v sezóně jde skutečně o velmi intenzivní, avšak nárazovou činnost)
- s činností přívozu souvisí pravidelná údržba převoznické lodě a její případná obměna pokud doslouží
- s provozováním přívozu je spojena nezbytná údržba nástupů na loď na obou březích (oba dva nájezdy i nástupy je nutno průběžně udržovat a opravovat; svařování železných konstrukcí; zemní práce v okolí – po větších vodách je nutno pravidelně navážet vodou odnesený materiál)
- udržovat elementární bezpečnost obou nástupů na loď
- výhledová popularizace přívozu (informační panely o historii na obou březích ukrátí čas při čekání; skládačka pro zájemce; pamětní vstupenky na loď – lodní lístky pro děti by zajisté zaujaly)

Péče o sociální zařízení:

- péče o sociální zařízení (pravidelný úklid a doplňování hygienických prostředků – na část plovárny nyní zajišťujeme jejich nákup, instalaci i úklid)
- vedle úklidu budou nutné pravidelné opravy mobiliáře (vzhledem k instalaci nejlevnějšího mobiliáře by bylo dobré průběžně vyměňovat za trvanlivější)
- variantu obložení sociálního zařízení dřevem jsme konzultovali již při stavbě záchodků se stavební firmou a je reálné (myslíme, že by se tím částečně zlidštila jejich podoba)
- výhledově údržba stavby

Komunikace s obcí:

- pravidelné informování o stavu, výhledu a potřebách (nejlépe k jednání zastupitelstva)
- hlášení větších závad a zajištění jejich realizace po domluvě s obcí
- každoroční výroční zprávy, které budou obsahovat přehled našich aktivit, přehled našich i obecních investic

K historii koupadel, říčních lázní a senohrabské plovárny

Malebné údolí Mnichovky a především její soutok se Zlatou řekou, jak nazývali Sázavu trempové ve 20. a 30. letech 20. století, patří dodnes k oblíbeným cílům celoročních výletů. Nejinak tomu bývalo dříve. Zdejší brod se nacházel na významné spojnici přemyslovského pohraničního hradiště Lštění z 10.–12. století s pražskou kotlinou. V polovině 13. století stál na svahu nad Mnichovkou bezejmenný dřevohlinitý hrad, po jehož zániku byl na protějším kopci v závěru 13. století postaven známý hrad Zlenice (lidově nazývaný Hláška). Již nepochybně v tomto období zdejší potok i řeka sloužily obyvatelům těchto opevněných sídel k hospodářským aktivitám (hamr, mlýn, snaha o separaci zlata ze zdejších říčních kamenů) a samozřejmě k praní prádla a očištění. Odtud i zřejmě nejstarší pojmenování zdejšího areálu na přelomu 19. a 20. století – koupadla. Výstavbou železnice a letních i trvalejších sídel pražské honorace v okolí vzrostl význam tehdy ještě čistě agrární vesnice a v tomtéž období vzrůstá zájem o turistiku, rekreaci a sport. Koupadla či říční lázně splňovaly tato kritéria beze zbytku. To si uvědomili i tehdejší místní „developeři“ (A. Šimek, V. Lada) společně s architektem a stavitelem O. Dvořákem a kameníkem A. Puppem. V roce 1899 byl těmito společníky založen Okrašlovací spolek, který inicioval úpravu cest k lázním, výsadbu okrasných stromů, instalaci laviček i lávek a především výstavbu boudy ke svlékání s oddělením pro muže a ženy. Následně byla v roce 1906 realizována výstavba velkých lázní podle projektu architekta O. Dvořáka za 1.400 Kč. Přestože bylo z rozhodnutí panství Komorní Hrádek nutno v roce 1913 lázně vyklidit a zdejší objekty demolovat, hned následný rok byla realizována výstavba druhých lázní, které byly slavnostně otevřeny 26. června 1914 (okrašlovací spolek si pronajal zdejší pozemky na 15 let). Po 1. světové válce bylo nutno lázně obnovit a jejich třetí etapa se začala psát hned v roce 1918, kdy bylo postaveno 50 nových kabin. V letech 1930–32 byly zakoupeny pozemky na obou březích řeky (za 49.000,- Kč), správce lázní byl Rudolf Kopsa (z čp. 40) a ve spolupráci s obcí Zlenice byl v roce 1931 vybudován domek pro plavčíka, koupeny dvě lodě a na zlenické straně vybudovány dva kurty, benzínová pumpa a převlékárny. Rozšířen byl i název zdejšího spolku na „Okrašlovací spolek pro Senohraby, Zlenice a okolí se sídlem v Senohrabech.“ Po válečných útrapách byl zdejší spolek v červnu roku 1957 začleněn do MNV Senohraby a zdejší přívoz, jehož tradice sahá až do roku 1920, i říční lázně s plovárnou byly spravovány přímo obcí. Plovárna se stala oblíbeným místem úniků před tuhou normalizací především v 60. až 80. letech 20. století, avšak období porevoluční přineslo nejen dramatický odliv zájmu o tento způsob rekreace, ale také devastaci mobiliáře plovárny. Změnu přinesl až vznik bohulibého „Občanského sdružení pro obnovu provozu senohrabské plovárny a zachování přívozu“ v roce 1997. Toto sdružení se dodnes snaží udržet provoz říčních lázní i přívozu a zachovat jejich neopakovatelnou atmosféru i budoucím generacím.

A ještě několik fotografií z doby před působením našeho sdružení (1996)







2. ledna 2013 – vloupání do převoznického domečku



Rozbité a vylomené okno



Spoušť v domečku svědčila o dlouhodobějším obývání

13. dubna 2013 – spouštění lodi na vodu a první brigáda

- 13. dubna byla spuštěna loď na vodu a zahájena převoznická sezóna



Lod' je po zimním spánku vytažena z loděnice



Na cestě k Sázavě



Ještě pár kroků



Transport desky nájezdu na zlenickou stranu



První letošní jízda



Instalace nájezdu na zlenické straně



**Na jaře jsme na plovárně opět
zasadili vánoční stromek**



**Letošní byl zasazen do řady smrčků lemujících
přístupovou cestu k Baštírně**



První jarní brigáda je i velkým úklidem celé plovárny



Hrabání listí, polámaných větví a úklid odpadků



Velká věž hradu v předvečer velké opravy



V rámci první jarní brigády jsme se také sešli se zástupci občanského sdružení Zlenice, abychom se domluvili na dalším postupu prací na hradě



**Na hradě jsme
zavzpomínali na našeho
kamaráda Tomáše
Durdíka**



První brigáda byla standardně zakončena opékáním buřtů

4. května 2013 – druhá brigáda (jarní úklid a sekání trávy)



Údržba a první jarní sekání trávy



**Na své místo k přivozu
putoval i vodník**

2. června 2013 – počátek června byl ve znamení povodní

- 2. června ráno přišla první a nejmohutnější povodňová vlna



Voda stále stoupá



Postupně se blíží k zařízení plovárny



**Převoznickou loď zachránil
Mates s Ivetou za pět minut
dvanáct**



Převoznický domeček voda zalila zcela a v interiéru bylo 30 cm vody

8. června 2013 – třetí jarní brigáda a úklid po povodních



Po opadnutí vody byla spodní část plovárny jedno velké bahniště



Spodní partie plovárny po opadnutí vody



V domečku na nás čekala spoušť



Postupný úklid



Utržená lávka přes Mnichovku povalila plot okolo plovárny



Sílu bleskové povodně dokládá nové koryto, které vymlel drobný potůček podél chaty Huberty na první loučce

4. července 2013 – nový koupací vorek a sekání trávy



Konstrukce nového vorku na cestě k řece



Náročná montáž



A postupně na vodu



Nový vorek již na vodě s jeho výrobcem Karlem Kalendou



Ještě nástup se schůdky do vody



A léto může přijít

11. července 2013 – mezi retro plovárnami v MF Dnes

Plovárna Senohraby

www.plovarna-sazava.cz

Příjemné romantické koupání na hony vzdálené ruchu akvaparků zažijete u ústí potoka Mnichovka do Sázavy. Říční lázně leží mezi středočeskými obcemi Senohraby a Zlenice, přímo pod zříceninou zlenického hradu, lidově nazývaného Hláška. Lidé se zde podle všeho koupali od nepaměti, ovšem až v roce 1899 byl založen Okrášlovací spolek, který zapracoval na vzniku lázní, úpravě cest, výsadbě okrasných stromů a stavbě převlékárny pro muže a ženy. Lázně se počátkem 20. století stavěly ve velkém, demolovaly a znovu vystavovaly, aby mohly být po 1. světové válce obnoveny. Tehdy vzniklo i padesát nových kabin k převlékání. Ve 30. letech se vybudovaly dva kurty, domek pro plavčíka a převlékárny i na zlenické straně. Přívoz zde fungoval už od 20. let. Plovárna byla velmi oblíbená v době normalizace, po revoluci začala chátrat a o zachování její atmosféry dalším generacím se zasadilo až Občanského sdružení pro obnovu provozu senohrabské plovárny a zachování přívozu v roce 1997.

CO TAM NAJDETE I dnes se můžete převléknout ve stylových modrobílých šatnách či využít hbitého přívozu jako za starých časů.

VSTUPNÉ 10 Kč, stejně stojí i přívoz



13. července 2013 – Mates slaví kulatiny



**Krásné počasí a hojná účast
na Matesových narozeninách**

**Oslavenec ještě v plné síle,
vše nejlepší do dalších let**





**Zlatým hřebem programu
byla nad ohněm uzená šunka**



Skvostný ovar

19. července – 4. srpna 2013 – letní dovolená s Archaíou



V zadní části plovárny opět vzniklo ležení



Nechyběla kuchyň



Střecha lázeňských kabin byla plná listí a větví



**Pod kabiny naplavuje srážková
voda každý rok množství zeminy
a odpadků**



Očištěné kabiny



Pod kabinami byly naplaveny desítky koleček zeminy



Nová konstrukce pontonu, ale podlážky ještě staré



Některé z prkém již bylo nutno vyměnit



Krásné počasí – plovárenská sezóna již v plném proudu



**Opraveny byly některé
trámy nesoucí ochoz kabin
i prohnutá či prasklá prkna
ochozu**



**Tudy by se na plovárnu
chodit nemělo, avšak klandr
se podlézá a vysazený keř byl
barbarsky olámán**



**Povodněmi rozvalenou hrázku bylo nutno opětovně postavit, aby hladina
řeky v suchých dnech stoupla a mohlo se převážet**



Čerstvé dřevo na opravu plotů bylo nutno zbavit kůry



**Následně zahrotit a impregnovat
ve žhavých uhlících**



Povalený plot za převoznickým domečkem smetený můstkem přes Mnichovku při velké povodni



Lávka přes Mnichovku byla povodněmi několikrát smetena a po rozšíření koryta jí chybí téměř čtyři metry



**Přeražené stojky plotu byly podél Mnichovky vyměněny
a plot znovu postaven**



**Plot opět jako nový a trávník se po povodních
také postupně dostává do formy**



**Podél přístupové cesty k Baštírně některé stojky již uhnily
a bylo nutno přistoupit k výměně**



Plot opět jako nový



**Pravidelná údržba zeleně
s využitím moderní techniky**



A krásné léto



Krásné letní dny



A společenské večery s hudbou (Mr. Hofík)



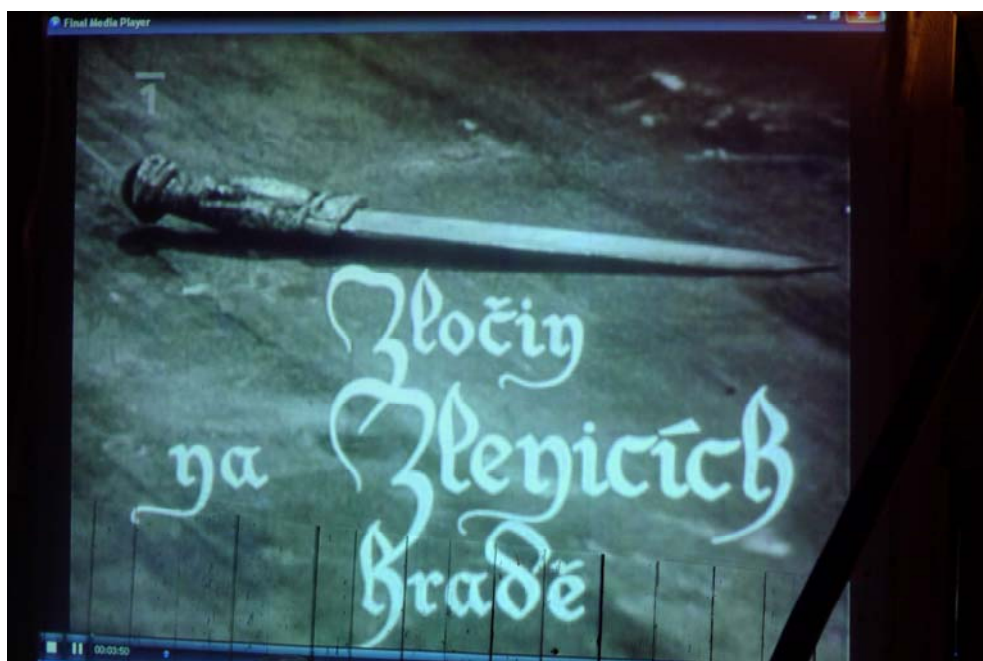
Letní kino zahajoval vždy tendenční úvodník



A následoval film



Soustředění diváků všech generací



Trhákem letního filmového léta se pochopitelně stala historická detektivka situovaná do zdejšího okolí

JÍDELNÍČEK – plovárna 2013

obědy

Pátek 19. 7. 2013

grilované klobásky, maso i Pepa na Jardovi

Sobota 20. 7. 2013

Vepřová pečeně, špenát, bramborový knedlík

Neděle 21. 7. 2013

boloňské špagetky s rajčátky a parmazánem

Pondělí 22. 7. 2013

Halušky se slaninou, zelí, brynza

Úterý 23. 7. 2013

vepřové plátky se slaninou a sýrem na smetaně + brambor

Středa 24. 7. 2013

segedínský guláš, knedlík

Čtvrtek 25. 7. 2013

plněné papriky v rajske omáčce (rýže nebo h. knedlík)

Pátek 26. 7. 2013

Sylwestrův den

Sobota 27. 7. 2013

hovězí guláš námořníka Matese s těstovinami

Neděle 28. 7. 2013

kuře na paprice, těstoviny

Pondělí 29. 7. 2013

pečená sekaná s bramborem a oblohou

Úterý 30. 7. 2013

svíčková s brusinkovým terčíkem a knedlíkem

Středa 31. 8. 2013

polský den paní Šárky

Čtvrtek 1. 8. 2013

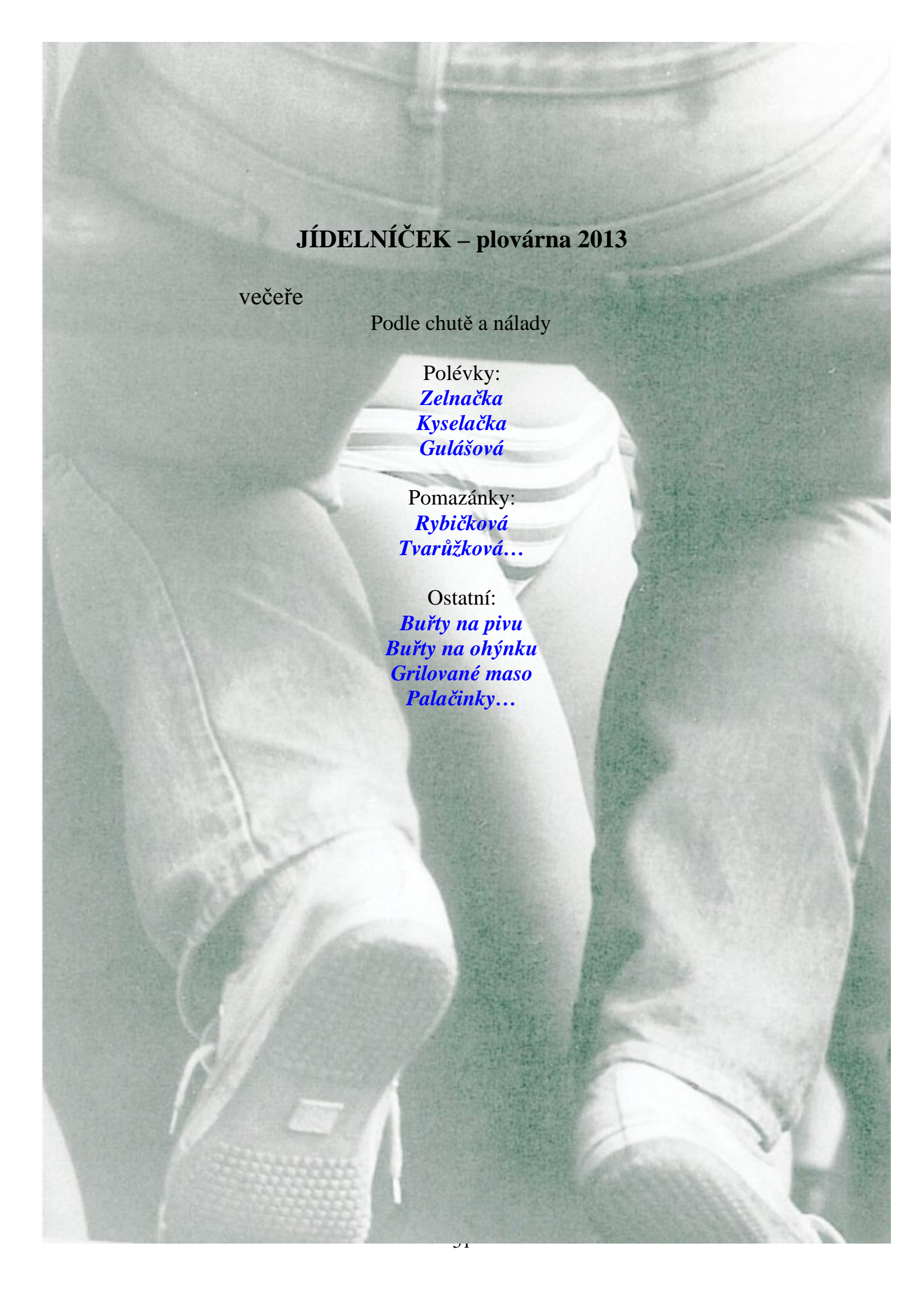
vaří Šárka - buřtguláš

Pátek 2. 8. 2013

Štědrý den : *rybí polévka + řízky či smažený kapr s bramborovým salátem*

Sobota 3. 8. 2013 *jedeme na výlet*

Neděle 4. 8. 2013 *nevaří se*



JÍDELNÍČEK – plovárna 2013

večeře

Podle chutě a nálady

Polévky:

Zelnačka

Kyselačka

Gulášová

Pomazánky:

Rybičková

Tvarůžková...

Ostatní:

Buřty na pivu

Buřty na ohýnku

Grilované maso

Palačinky...



Horké letní dny sváděly ke koupeli



Plovárenská idyla



Živo bylo letos také na hradě



Oblíbený dětský den na hradě pořádalo zdejší občanské sdružení



Některé z aktivit živé historie se odehrávaly přímo u nás na plovárně



Kovářům se u vody pochopitelně líbilo



**Krásný výjezd gondolou
proti proudu**



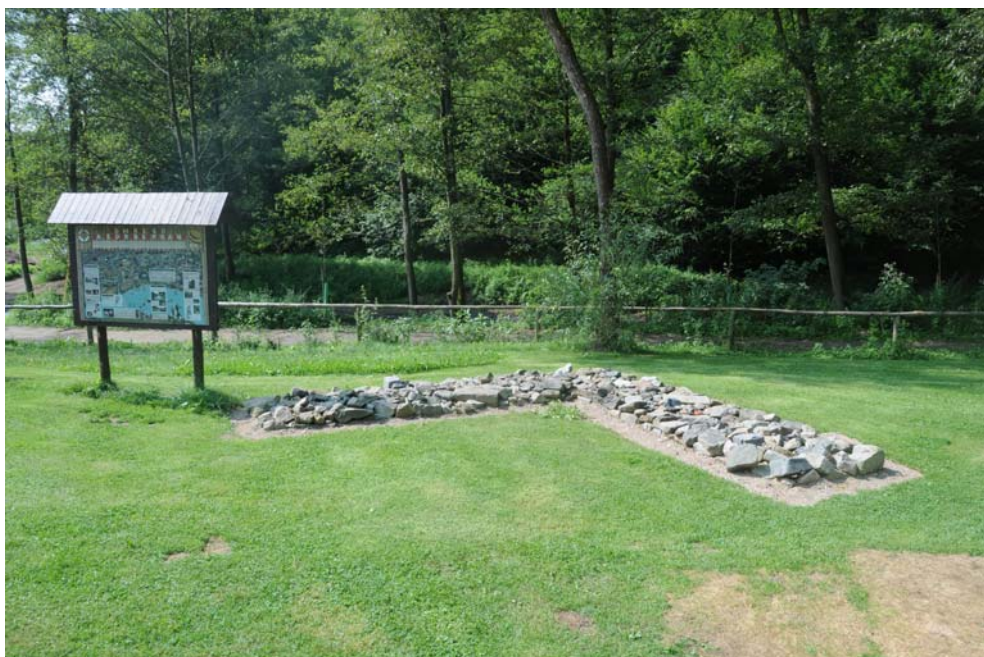
Noční výlet lodí do Poddubí



Naši nejmenší se pochopitelně nejvíce těšili na vánoce



A samozřejmě dárky



**Opravena a uklizena byla i rekonstrukce
středověké zástavby podhradí**



Léto bylo letos skutečně špičkové

10. srpna 2013 – Hláska Cup 2013



**Losování turnaje se při absenci prezidenta Sázavské republiky
letos ujala Verunka Líbalová**



Lákavé a hodnotné ceny každoročně iniciují mimořádné výkony playerů



Nejmladším účastníkem turnaje byla devítiletá Dorotka



Naopak nejstarším veteránem v kategorii nad sedmdesát let je stále skvěle hrající Martin Líbal (ten vlevo)



Hráči předváděli urputnost, mimořádné nasazení a místy i taneční kreace



Semifinále se ještě hrálo na betonovém stole č. 2



Finále na dřevěném centr stole č. 1 (vítěz Ejdžej v žabkách)



Vítěz se gentlemenisky o svou cenu rozdělil s poraženými



**Spokojenost byla i s hodnotnou cenou,
kterou si vybral druhý v pořadí (Karel)**



Z dírkovaného vína měl viditelnou radost i třetí Martin



Přes slušný výkon s kolenem zaníceným podagrou nejsmutnější aktér turnaje (Vojta); ledové kaštiny za čtvrté místo udělali radost aspoň dětem; vlevo nesportovně se šklebící třetí Martin („Fuj“)



I přes porážky zůstalo některým hráčům to nejcennější, obdiv krásných žen



Závěrečná Afterparty



A tradiční opékání buřtů

září až říjen 2013 – oprava velké věže (paláce) na hradě



V souvislosti s opravou velké věže bylo postaveno lešení až do dochovaného čtvrtého patra věže



Kontrolních dnů na stavbě se účastnil i jednatel našeho sdružení



A prováděl zde dokumentaci odhalených konstrukcí



... i stavebně historický průzkum



Z nejvyššího patra věže bylo údolí Sázavy jako na dlani



**Krásné bylo především při postupně
se rozplývajících ranních mlhách**



**Lešení na věži bylo po celý krásný
podzim až do počátku října**



**Mimořádné příležitosti shlédnout naše oblíbené
okolí z výšky odolal málokdo**

21. září 2013 – vzpomínka na Tomáše Durdíka



Opět jsme se společně sešli na krátké vzpomínce na Tomáše Durdíka



Vzpomínky se vedle našich členů účastnili také členové občanského sdružení z hradu Zlenice a Společnosti přátel starožitností

28. září 2013 – konec plovárenské sezóny (úklid vorku)



Demontáž podlážek vorku od jeho konstrukce



**Transport těžkých vodou nacucaných podlážek
patří mezi nejneoblíbenější práce**



Postupně odhalujeme konstrukci pontonu z plastových barelů



Nová lehká konstrukce pontonu je složena z většího množství částí



**Rozebrání konstrukce pontonu na vodě připomíná práci na mostě,
ale ztráta nářadí nebyla fatální**



Splavení jednotlivých částí konstrukce pontonu po vodě



Jednotlivé části pontonu jsou vytahovány na břeh



Úkol splněn, vorek vyndán z vody a léto končí slunečními paprsky, kterým se vystavujeme na ochozu lázeňských kabin

28. října 2013 – konec převoznické sezóny



Transport nájezdu ze zlenické strany na senohrabský břeh



Obtížná manipulace a přesun nájezdu na senohrabský břeh



Po poslední jízdě s lodí na souš



**Nedostatek vlastních sil jsme museli nahradit dobrovolníky
z pohostinského zařízení a osvěžovny Baštírna**



Očista lodi vysokotlakým „wasserspritzungem“



Poslední cesta směrem k loděnici

23. listopadu 2013 – beseda v hotelu SEN

SDRUŽENÍ ZLENICE A OBEC SENOHRABY VÁS SRDEČNĚ ZVOU NA
VII. BESEDU O ZLENICÍCH HRADĚ L.P. 2013

VZPOMÍNKY NA
PROF. TOMÁŠE DURDÍKA

ING. ARCH. PETR CHOTĚBOR
[ODBOR PAMÁTKOVÉ PÉČE KANCELÁŘE PREZIDENTA REPUBLIKY]
BÁJEČNÁ LÉTA S TOMÁŠEM DURDÍKEM
ANEB OD ŠKOLKY AŽ K VĚDECKÉ SPOLUPRÁCI

MGR. VOJTĚCH KAŠPAR
[ARCHAIA PRAHA]
**ČTYŘICET LET VÝZKUMU
JEDNÉ HRADNÍ LOKALITY**
ANEB TOMÁŠ DURDÍK A ZLENICE L.P. 1972–2012

MGR. TOMÁŠ BRABEC
[PŘÁTEL PAMÁTKOVÝ ÚSTAV]
**OSUDOVÉ SETKÁNÍ
NA ZLENICÍCH**
ANEB OD PRVNÍ BRIGÁDY K EVROPSKÝM DOTACÍM

O PŘESTÁVCE BUDE MOŽNÉ SI PROHLÉDNOUT
PREZENTACI PRVNÍ ETAPY KONZERVACE VELKÉ VĚŽE,
SEZNÁMIT SE S HAVARIJNÍM STAVEM PALÁCE HRADNÍHO JÁDRA
A PODPÓRIT MOŽNOST ZAHÁJENÍ OPRAV JIŽ V ROCE 2014.

SOBOTA 23. LISTOPADU OD 18 HODIN
KONGRESOVÉ CENTRUM HOTELU S.E.N., SENOHRABY

NA MÍSTĚ MOŽNOST PODPORY PÉČE O HRAD ZLENICE VSTUPEM DO KLUBU PŘÁTEL HRADU ZLENICE
VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ, VÍCE INFORMACÍ NA: [INFO@ZLENICE.CZ](mailto:info@zlenice.cz)

  atelier
hvoříka WWW.ZLENICE.CZ WWW.FB.COM/ZLENICE 

SDRUŽENÍ ZLENICE A OBEC SENOHRABY VÁS SRDEČNĚ ZVOU NA
VII. BESEDU O ZLENICÍCH HRADĚ L.P. 2013

VZPOMÍNKY NA
PROF. TOMÁŠE DURDÍKA

VYSTOUPÍ:
ING. ARCH. PETR CHOTĚBOR
MGR. VOJTĚCH KAŠPAR MGR. TOMÁŠ BRABEC

SOBOTA 23. LISTOPADU OD 18 HODIN
KONGRESOVÉ CENTRUM, HOTELU S.E.N., SENOHRABY



SNAD ZASE NA JAŘE 2014

s pomocí kolektivní paměti a fotografií Vladimíra Havelky, Petra Juřiny, Vojtěcha Kašpara, Martina Slabého, Alice Svaté, Michala Svatého a Martina Vyšohlída

sestavil a sepsal:



Senohraby 2013